

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, AUGUST 10, 1943

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Ameriški fantje na Siciliji. — Skupina naših rangerjev stopa po ulicah pristanišča Empedocle, katerega so preko noči zavzeli z naskokom.

Rusi prodirajo na Smolensk

Ukrainjanski "Pittsburgh" Harkov je že v dosegu ruskih topov in bo vsak čas v ruskih rokah. Ena ruska armada prodira proti Brijanskemu in je tesno za petami Nemcem.

Moskva, 9. avg. — S fronte prihajajo poročila, da bo Harkov v Ukrainski vsak čas padel Rusom v roke. Ruske armade ga imajo zdaj obkoljenega od treh strani, na podoben način, ko so obkolile Orel. V Harkov Rusi že pošiljajo to povske izstrelke in zagotavlja se, da Nemci ne bodo dolgo vzdržali.

Druge ruske armade so se pa zdaj zagnale proti Smolensku, kjer je glavna baza za nemško fronto in ki leži 240 milij južno-zahodno od Moskve.

Ena ruska armada, ki je osvojila Orel, prodira za Nemcem proti Brijanskemu in sicer ob železnici Brijansk-Orel. Nekateri ruski edinice so samo 41 milij še od Brijanska, kjer se pričakuje glavni odpor nemške armade.

Nemci sami priznavajo, da so začeli Rusi ofenzivo proti Smolensku, kjer je bil nekaj časa Hitlerjev glavni stan.

Nemci, ki krijejo svoj umik proti Brijanskemu, imajo ogromne izgube na moštvi in bojnem materialu. Vsak nemški poskus, da bi Ruse ustavili, je brez uspeha. Naciji se morajo vedno umikati in vselej z velikimi izgubami.

Washington. — Delegacija medilnih oseb, zastopajoč producente in prodajalce mleka v nekaj državah, vključno Ohio, je obiskala urad za kontrolu cen znamenom, da dobi zvišanje cen.

Urad za kontrolu cen je delegaciji odgovoril, da vzprije boja proti inflaciji ob tem času ni mogoče zvišati cene mleka. Delegacija namernava apelirati na konzervarske iz Ohio, Michigan, Indiana, Kentucky in W. Virginija, da pomagajo doseči zvišanje cen.

Delegacija je dokazovala, da producirati mleka in da bodo druge raje prodajali za meso. Cene naj bi se zvišala od 2 do 2½ pri kvortnu na farmah in tolklo odjemalcu v mestih.

Važna seja

Društvo sv. Cirila in Metoda, 191 KSKJ bo imelo v sredo večer na Recher Ave. svojo meščno sejo. Clanstvo je vabljeno na številno udeležbo.

Thomas M. Carey je novi vladni pobiralec davkov

Predsednik Roosevelt je imenoval vladnim pobiralcem davkov v Cleveland Thomas M. Carey-a, sedaj klerka pri okrajnem volivnem odboru. njegovo imenovanje mora potrditi še senat.

Imenovanje Careya na to važno mesto, ki plača na leto \$7,500, je zasluga Ray T. Millerja, načelnika demokratov v okraju Cuyahoga. Carey prihaja iz Defiance, O., odkoder prihaja tudi Mr. Miller in Mr. Carey je bil tudi v Millerjevem kabinetu, ko je bil župan.

Mr. Carey je zmožen človek in pri volivnem odboru je izvršil mnogo važnih izboljšav.

Volitve v predmestjih

Danes bodo imeli primarne volitve v sledenih predmestjih Cleveland: Rocky River, Parma, Garfield Heights, Newburgh Heights in Bay Village. Volišča bodo odprta od 7:30 zjutraj do 7:30 zvečer. Volišča bodo odprtih eno uro dlje zvečer, ker volivni odbor posluje po državnem času, ki je eno uro za našim mestnim.

Pobiranje asesmenta
Tajnica društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ bo nočoj od 6 do 7 v stari šoli sv. Vida v svrhu pobiranja asesmenta in drugih društvenih zadev.

Naši vojaki

Danes se bo poslovil od staršev, sorodnikov in prijateljev ter od strica, ki je prišel s soprogom in hčerkico iz Kanade, Toni Silc, 1273 Norwood Rd. Odšel bo služit Strica Sama v obrambo domovine. Želimo mu, da se združi in zmagoval povrnih domov.

Mr. in Mrs. Matt F. Intihar, 21491 Nauman Ave., Euclid, O. poročata najnovježi naslov sina Edwarda in sicer: Pvt. Edward M. Intihar, 624th Ordnance Amm. Co. APO 184, c/o Postmaster, Los Angeles, Calif.

Podružnica 18 SZZ

Nocoj ima sejo podružnica št. 18 SZZ in sicer ob navadem času in v navadnih prostorih.

Včeraj so se oglašili v našem uradu John Zdravje, njegov oče Frank in Jerry Zupec iz Barber-tona, O. John, ki stane na 152

Zavezniki imajo samo 42 milj do Mesine

Presteje denar!

Ali ima vsak naših cenjnih čitaljev v žepu \$131.31? Toliko, pravi naša vlada, bi moral imeti vsak otrok, vsaka žensku in vsak moški v Zed. državnih govorin na rokah. Na 31. julija je bilo namreč v cirkulaciji denarja za \$17,946,423,125, kar pride na vsako osebo \$131.31. Od 30. junija ima vsaka oseba na rokah \$3.71 več. Toko denarja ni bilo v cirkulaciji še nikdar. (Naš urednik je obrnil svoje žape in našel gotovine natančno \$1 centov. Kdo ima torej njegovih \$131?)

Državljanji se morajo na vsak način registrirati, če hočejo voliti

Kdor clevelandskih državljanov ni glasoval pri zadnjih dveh glavnih volitvah, nima pravice voliti, ako se ponovno ne registrira. Letos imamo zopet županske volitve in pa volitve za mestno zbornico. Važne bodo te volitve, ker vsak meščan mora biti zainteresiran v svojo vlado.

Zato naj gleda, da bo imel pravico do glasovanja v primarnih in tako tudi glavnih volitvah.

Registrirati se mora tudi tisti, ki je premenil svoj naslov in se preselil drugam.

V Clevelandu bo na 26. avgusta poseben restracijski dan in državljanom v vseh vardah bo dana prilika, da se registrirajo, ako si hočejo prihraniti pot v mesto na volivni odbor. Volivne koke bodo odprte na 26. avgusta od 11 dopoldne do 3 popoldne in od 5 popoldne do 10 zvečer.

Registrirali se boste lahko na sledenih prostorih (omenjamamo samo slovenske varde):

10. varda — Case šola, 40. cesta in Cooper Avenue.

15. varda — Miles Park šola, 93. St. in Miles Park Ave.

23. varda — East Madison šola, Addison Rd, in Carl Ave.

28. varda — Woodland Hill šola, 93. St. in Union Ave.

32. varda — Memorial šola, 152. St. in Lucknow Ave, ter Nottingham šola, Nottingham Rd. in Waterloo Rd.

33. varda — Nathaniel Hawthorne šola, 3575 W. 130. St.; knjižnica W. 157. St. in Lorain Ave.

Po 29. avgustu bodo nižje cene za žganje in vino

Danes bodo imeli primarne volitve v sledenih predmestjih Cleveland: Rocky River, Parma, Garfield Heights, Newburgh Heights in Bay Village. Volišča bodo odprta od 7:30 zjutraj do 7:30 zvečer. Volišča bodo odprtih eno uro dlje zvečer, ker volivni odbor posluje po državnem času, ki je eno uro za našim mestnim.

Po \$2: Mike Vidmar, Frank Hočevar, Joseph Šusteršič, Louis Perko, Mr. in Mrs. Anton Zabukovec, Matt Zupančič, Paul Sluga, Mrs. Frances Lindič, Mrs. Apolonija Kic.

Po \$1: Mrs. Agnes Žagar, Mrs. Vera Jajčinovič, Mrs. Frances Perko, Mrs. Mary Pucel, Mrs. Mary Perko, Mrs. Mary Blatnik, Mrs. Frances Lekan, Mrs. Mary Jerič, Mrs. Frances Cazin, Joseph Perko, Mrs. Theresa Lindič, Mrs. Jennie Resnik, Mrs. Ana Matešič, Mrs. Frances Kastelic, Mrs. Frances Arko, Louis Kužnik, Mrs. Frances Jakulin, Mr. in Mrs. Kovač, Mrs. Rose Lindič.

Po 50c: Blaž Modic, Mrs. Mary Cvitko, Mrs. Vida Bohinc, Louis Kastelic.

V našem uradu je pa darovala \$3.00 Mrs. Caroline Bojc iz 12627 Iowa Ave.

Iskrena hvala vsem, darovalcem in nabiralkom. Le tako naprej in svojo nalogo bomo kmalu dvoršili, domovina bo pa vsakemu, ki kaj daruje, gotovo za večno hvaležna.

Demokratska seja
Nocoj ob osmih bo seja Slovenskega demokratskega kluba na Recher Ave. v Euclidu. Članstvo bo izbralo kandidata za važen urad, zato naj se udeleži v velikem številu.

Okupirali so nadaljna tri mesta na Siciliji; osiška armada ima vsak dan manj upanja, da se bo resila iz Sicilije.

Gl. stan zavez. v Afriki, 9. avg. — Levo krilo zavezniške armade, kjer prodirajo Amerikanci, jo zopet odtrgal velik kos od osiške obrambne linije. Na desnem krilu, kjer se bije osma angleška armada, se je pa že približalo Mesini na 42 milj.

Sedma ameriška armada, ki prodira na severnem obrežju otoka, je zanjela pristanišča San Fratello in San Agato.

Zadnja postojanka je oddaljena samo 50 milj od Mesine. V tem okraju je bilo zajetih na stotine Nemcev, toda natančno število ni bilo še uradno poročano.

Ameriška, kanadska in angleška armada prodirajo proti strategično važnemu mestu Radazzo, ki je centralna baza za nemško linijo severno od ognjenika Etne. Angleži so oddaljeni od mesta sedem milj, Amerikanci pa deset milj.

Amerikanci so se v soboto izkrali na obrežje pri Torrenovi, tri milje vzhodno od San Agate. Postavili so se ob cesti in na onotnih višinah in tako stisnili v past vse Nemce, ki so bili še zapadno od tukaj. Nato je planila naprej sedma ameriška armada in Nemci so bili zanjati, Amerikanci so pa okupirali San Agato.

Amerikanci so ukanili Nemcem s tem, da so se na ladjah pripeljali Nemcem za hrbot, nakar sta obe edinici nacije stisnili v precep. Nemci so imeli te kraje močno utrjene, toda niso pričakovali napada na hrbot.

Zavezniki sta lno potiskajo Nemce nazaj v kot, katerega konec je pristanišče Mesina. Amerikanci so poskušali prodreti naprej iz San Stefano že več dni. Zastavljal so jim pot težki nemški možnarji. Pa so si Amerikanci zmislili zvijačo. V temni noči so se ameriške napadalne čete naložile na čolne, se natihoma prepeljale po morju mimo nemških postojank, se izkrcale vzhodno od San Agate, katero so Nemci držali, nato pa padli Nemcem v dve hčeri.

Pogreb Geo. Posavca
V sredo dopoldne ob 9:30 bo pogreb George Posavca iz Zeletovega pogrebnega zavoda. Pojogni je bil rojen v selu Gladovac, kotar Velika Gorica, kjer zapušča enega brata.

Tower, North Dakota. — Pred dnevi je tukaj umrl Jos. Japel, star 76 let in rojen na Vrhnik. V Ameriki je živel 48 let in sicer 40 let na farmi, zadnjih osem let pa v Fargu kot vpokojen farmar. Zapušča tri sinove in dve hčeri.

Kratke vojne in druge vesti

WASHINGTON. — Predsednik Roosevelt je poklical k sebi v Belo hišo na posvetovanje načelnika vseh glavnih uradov: načelnika za vojne informacije, načelnika vojnega oddelka za javne zvezne in načelnika cenzurnega odbora.

NEW YORK. — Nemci gradijo nove utrdbe na Danskem, čez vodo od Jutlanda. Tako je poročal včeraj radio iz Londona.

NEW YORK. — Romunski vlada je ukazala začeti s popravili na oljnih napravah pri Ploesti, katere so nedavno razbili ameriški bombniki.

WASHINGTON. — Prihodnji pondeljek bo dospel v Washington general Dutra, vojni minister republike Brazilije. Dutra je izvedenec v mehaniziranem vojevanju.

LONDON. — Leuterjeva depeša iz Stockholm poroča, da je nemška vlada ukazala civilnemu prebivalstvu, naj izprazni mesto Stettin, ki leži 85 milj severovzhodno od Berlina.

WASHINGTON. — Tajnik notranjih zadev, Harold Ickes, ki je obenem vladni administrator olja, je ukazal oljnim rafinerijam v vzhodnih državah, naj producirajo več olja, da ga dovolj za zimo za gretje hiš.

BERN. — Nemške oblasti v Jugoslaviji so mobilizirale vse prebivalstvo, da mora delati na obrambnih delih in utrdbah proti invaziji zaveznikov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

HENDERSON 6628

Cleveland 3, Ohio.

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

N A R O Č N I N A :

Za Ameriko in Kanado in leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
 Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
 Za Cleveland in Euclid, po razmazalih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
 četrt leta \$2.00.

Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
 U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
 U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
 Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year. \$3.50 for 6 months.
 \$2.00 for 3 months.

Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

Okrog Hitlerja se ovija zadrgalica

Zaveznički se pripravljajo, da zbijajo Nemčijo iz vojne še letos. Ako tega ne bodo moli izvršiti, bodo nadaljevali z ofenzivo, ki bo gotovo končala vojno enkrat drugo leto.

Padeč Mussolinija je dal naši stvari priliko za krajšo vojno. Osiška obrambna črta je zlomljena. Nemška južna fronta se maje, njeni sateliti se ji skušajo izviti. V mnogih slučajih se nemške čete že bijajo s svojimi bivšimi zaveznički.

V istem času, ko postaja Nemčija vedno bolj slabotna, se vedno bolj zožuje zavezniški kolobar okrog nje. Silne ruske armade pritiskajo na Nemce na vzhodu. Jake ameriške in angleške armade prodirajo proti Nemčiji od juga. Na Balkanu bijajo nacije gerilci. Zavezniške armade v Angliji so pripravljene, da udarijo od zapada. Prvič v tej vojni kaže, da se bodo morale nemške armade umakniti na krajšo obrambno linijo.

Posledica tega bo, da se bo vojna obrnila v novo kategorijo. Načrt zavezničkov, da obkolijo Nemčijo z namenom hitrejše zmage, se vedno bolj oblikuje. Vprašanje zdaj je, ako imajo zaveznički res priliko doseči naglo zmago.

Odgovor na to bomo dobili z razvojem dogodkov v Italiji. Nemčiji preti prva kriza v tej vojni, ako stopi Italija iz vojne. Z okupacijo Italije od strani zavezničkov bo Nemčija izgubila Sredozemlje. Izgubila bo edino brodovje, ki ji je bilo dozdaj na razpolago. Zavezniško brodovje bo zdaj lahko z vso močjo udarilo na Japonsko, ki je še edina močna zaveznička Nemčija. Zaveznički imajo prostot pot, da se zbirajo v Sredozemlju za invazijo na južno Evropo. To pomeni zopet nadaljnjo nevarnost za Nemčijo.

Italijanska armada na Balkanu je bila v veliko pomoč Nemčiji. Ta steber se že maje. Italija kliče balkansko armado domov. Njih odhod bo razgalil nemško fronto v Grčiji in Jugoslaviji, kjer narodi revoltirajo proti Nemčiji.

Nevarnost za Nemčijo na Balkanu je tudi od strani večlike zavezniške armade, ki je pripravljena v vzhodnem Sredozemlju. Te armade so v Siriji, Egiptu in na Cipru ter v redu, da udarijo na Grčijo, kjer je zgodovinska pot za invazijo Evrope. Zaveznički se tudi pripravljajo, da udarijo v Jugoslavijo preko Jadranskega morja.

Zato vidimo, da je za Nemčijo največja nevarnost na Balkanu. Nemški poveljniki na Balkanu zahtevajo takojšne rezerve vojaštva. Kje naj jih Nemčija vzame? Iz Rusije? Nemški poveljniki na ruski fronti vedno bolj uvidevajo, da izgubljajo vojno. Silne ruske armade vzdolž vse fronte prodirajo naprej. Padeč Orla in Belgoroda je bil velik udarec za nemško armado.

Nemški poveljniki na ruski fronti zahtevajo ojačanja. Iz Balkana jih ne morejo dobiti. Ali naj jih vzamejo iz zapadne Evrope? Pod nobenim pogojem, ker tam preti Nemčiji zopet druga nevarnost.

Lansko leto so nemški poveljniki javno pozivali zavezničke, naj prično z invazijo zapadne Evrope, tako svesti so si bili svoje moči. Toda odkar so zaveznički vzeli Tunizijo in skočili preko morja na Sicilijo, je nemška samozavest izginila.

Vse od Norveške do južne Francije je narod pokončil radi novic iz Italije. Francozi pričakujejo 300,000 mož francoske armade iz Afrike pod poveljstvom generala Girauda. Norvežani, Belgiji in Holandci komaj čakajo, da bodo lahko pomagali zavezničkom.

Nemčija dobro ve o nevarnosti na zapadni Evropi, zato od tam ne more vzetiti nič vojaštva.

Tako, vidimo, je zdaj Nemčija popolnoma obkoljena. Zadrgalica je pripravljena in zanka bo kmalu stisnila vrat Hitlerju. Do 5,000,000 ruskih vojakov stoji na vzhodu proti Nemčiji. Okrog 1,500,000 zavezniških vojakov je v Sredozemlju in do 3,000,000 jih je pripravljenih v Angliji.

Ko je bila Nemčija na vrhuncu svoje moči, se takega sovražnika ne bi bala, ker je imela skupno s zavezničkami do 14,000,000 mož. Toda mnogo vojaštva je izgubila v Rusiji, v Tuniziji in na Siciliji. Z izstopom Italije iz vojne jih bo zgubila nadaljnih 1,600,000. Danes ima morda Nemčija do 4,500,000 dobro treniranih vojakov.

Dočim nemška moč rapidno pojenjuje, zaveznička istočasno rapidno raste. To je, kar se tiče armade na tleh.

Toda Nemčiji preti še druga nevarnost in to je zaveznička zračna sila. Fakt je, da je nemška zračna sila že izgubila nadomoč po zapadni Nemčiji in Franciji. Napadi ameriške in angleške zračne sile iz angleških oporišč dokazujojo, da je Nemčija tukaj že izgubila zračno vojno, kot jo je izgubila v Tuniziji in na Siciliji in kot jo bo izubila v Italiji. Sistematično bombardiranje nemških industrijskih mest ima namen odvzeti nemški armadi vojne potrebščine. Hamburg je uničen, na vrsti so zdaj druga nemška mesta.

Kadar bodo dobili zaveznički letalske baze v Italiji, bodo imeli v dosegu nemške tovarne na Bavarskem, Saksonskem, Avstriji, Čehoslovaškem in Madžarskem. Kar jih imajo višje na severu, bodo v dosegu ruskih bombnikov, dočim bodo razbijali zapadno Nemčijo bombniki iz Anglije.

Tako, vidimo, je Nemčija obkoljena od vseh strani in vsaka pot iz pasti ji je zaprta. Zato mnogi strategi sodijo, da Nemčija ne bo preživelva božiča 1943 v vojni.

IZ URADA

Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 West 26th Street, Chicago, Illinois

Naše gibanje

Za Ameriko in Kanado in leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
 Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
 Za Cleveland in Euclid, po razmazalih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
 četrt leta \$2.00.

Posamezna številka, 3c

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
 U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
 U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
 Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year. \$3.50 for 6 months.
 \$2.00 for 3 months.

Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

No. 187 Tue., Aug. 10, 1943

83

Oktovember 1943

Grogov Groga

Obraz s slovenskimi hribov.

"Grogov Groga, hišna številka 111, Štajerska, Slovenija."

Malo je manjkalno in bi bil tezen.

Prihodnje dni sta začela groge in Marjanca v šolo hribov, srečati in sta bila oba zelo pridna.

Preko pol leta pozneje sta oba gladko brati. Po

pravemu gospoda župnika so

poslali Marjanca v družbo sve-

pa so se

je, kjer smo pridno brala, ne sama za-

čer in

opravnem

bila

i okna

slišal

edini

je ne

prisil

o s

z leti

na pomiri.

mornost, pohlevnost in vedno enaka prijaznost, katero so njegovi očetje podedovali drug za drugim. Že kot mlad deček, ki je komaj začel pastirovati, je bil splezal na visoko drevo in vzel iz več tice gnezdo, čeprav so mu bili to strogo prepovedali; potem je prišel domov prepozno h kosi, ves opraskan; tiči so mu tako rojili po glavi, da se je branil momiti, ker je bil le sam. Takrat je bil prvokrat tezen, po vrhu je moral pa še ostati brez kosi. Šiba mu tudi pozneje ni izostajala, seveda vseh porečnosti se ni zvedelo. Kdo bi mu bil tudi mogel biti vedno za hrbtom, ker je brez miru švigal z griča v dol, z veže pod strop. Gospod župnik so večkrat, grede mimo Grogovih z ramami zmajali, češ, ne bo prida, če se z leti ne pomiri.

2. Grogova domačija.

Pozabil vas ne bom nikdar.

Nebeški čuvaj vas vladar.

Sim. Gregorčič.

Vasi, h kateri pripada Grogova hiša, se pravi na Kremencih; toda hiša ne stoji v vasi, ampak kake pol ure hoda oddaljena, na samoti. Vas sama stoji na desnem bregu Vitice, dober četrte ure hoda nad reko. Ob ti visokosti se namreč veče strmina nekaj kilometrov na dolgem, da so ta skoraj ravna in se lahko obdelujejo v njive in travnike. Nad vasio se dviga zopet strma gora, nerabna za obdelovanje in služi vašanom le kot gozd, pašnik ali kot praprotnica. Na obeh straneh vasi, blizu pol ure daleč sta še dve vascici podružnici, Sheboygan, Wisconsin 100.00 114.00 12.00 20.00 850.00 25.00 500.00 24.25 32.00 1.90 7.30 5.00 100.00 250.50 130.00 15.85 240.50 125.00 16.00 114.00 100.00 30.00 15.00 25.00 160.00 51.75 5.00 20.00 17.75 5.00 1,000.00 9.50 .75

Članstvo dr. št. 35 ABZ in št. 60 SNPJ,

Lloydell, Pennsylvania

Združenja slovenska društva, New York,

N. Y., (dodatno)

Poverjeništvo Jugosl. republ. združ.,

Chicago, Illinois

Posamezniki

Cokova brošura

Skupni dohodki

\$ 4,637.43

\$14,032.98

Bilanca v banki (\$9,376.41) in na roki (\$19.14)

30. junija \$ 9,395.55

Dohodki v juliju:

Stev. podr. SANS in kraj:

1, Detroit, Michigan \$100.00

2, Chicago, Illinois 40.00

3, Pittsburgh, Pennsylvania 25.00

6, Ely, Minnesota 48.25

8, West Newton, Pennsylvania 13.80

9, Wilcock, Pennsylvania 12.34

12, West Aliquippa, Pennsylvania 12.45

15, Springfield, Illinois 7.15

17, Uniontown, Pennsylvania 132.30

20, Cleveland, Ohio 82.00

21, Cleveland, Ohio 150.00

22, Midway, Pennsylvania 10.34

23, St. Louis, Mo. 35.00

25, Chicago, Illinois 12.00

26, Salem, Ohio 13.75

27, Arcadia, Kansas 19.00

31, Pueblo, Colorado 15.00

32, Cleveland, Ohio 12.00

33, Bridgeport, Ohio 20.00

36, Waukegan, No. Chicago, Ill. 850.00

38, Acmetonia, Penna. 25.00

39, Cleveland, Ohio 500.00

40, Kemmerer, Wyoming 24.25

42, Hackett, Pennsylvania 32.00

45, Sheboygan, Wisconsin 1.90

46, Brooklyn, New York 7.30

47, Pueblo, Colorado 5.00

48, Cleveland, Ohio 100.00

52, Barberton, Ohio 250.50

53, Johnstown, Pennsylvania 130.00

54, Chicago, Illinois 15.85

55, Canonsburg-Strabane, Pa. 240.50

56, okrožje Milwaukee, Wisconsin 125.00

59, Brooklyn, New York 16.00

67, Los Angeles, California 114.00

74, Sheboygan, Wisconsin 100.00

75, Pueblo, Colorado 30.00

76, Pueblo, Colorado 15.00

77, Sheboygan, Wisconsin 25.00

78, Bridgeville, Pennsylvania 160.00

81, Sheboygan, Wisconsin 51.75

82, Slovan, Pennsylvania 5.00

83, Walsenburg, Colorado 20.00

Članstvo dr. št. 35 ABZ in št. 60 SNPJ,

Lloydell, Pennsylvania 17.75

Združenja slovenska društva, New York,

N. Y., (dodatno) 5.00

Poverjeništvo Jugosl. republ. združ.,

Chicago, Illinois 1,000.00

Posamezniki 9.50

Cokova brošura .75

Skupni dohodki

\$ 4,637.43

Bilanca

\$14,032.98

Slovenski ameriški narodni svet

POROČILO O FINANČNEM STANJU 31. JULIJA 1943

Bilanca v banki (\$9,376.41) in na roki (\$19.14)

30. junija \$ 9,395.55

Izdatki v juliju:

Stanarina za urad	\$ 50.00
Poštne znamke	16.50
Poština	.21
Telegrami	1.13
Uradnikova plača	152.04
Davek za zmago (5% ur. plače)	14.95
Davek za soc. zaščito	16.43
Tiskovine	22.50
Luč v uradu	1.00
Naročnina za ameriški tisk	15.00
Voznina in dnevnična — shod v Pittsburghu, Pennsylvania	23.80
Prispevka podr. št. 9, SANS, Willock, Pa. (\$6.17) in št. 42 SANS, Hackett, Pa. (\$22.00) za JPO-SS	28.17

Skupni izdatki \$ 341.73

Ročna blagajna 25.30

Bačna bilanca 31. julija 13,665.95

\$14,032.98

Pregled vseh dohodkov in izdatkov te organizacije:

Skupni dohodki od 5. dec. 1942 do 31. julija 1943 \$17,754.91

Skupni izdatki od 5. dec. 1942 do 31. julija 1943 4,063.66

Bilanca \$13,691.25

Joseph Zalar, blagajnik. Mirko G. Kuhel, pomož. tajnik.

O

DELO DOBIJO

HOTEL STATLER

potrebuje

DELAVCE V PRALNICI

NOČNO KUHARICO

POMOČ PRI PEKI

POMIVALCE POSODE

SOBARICE

Jako dobri delovni pogoji, potrebitne s plačo, zavarovalnina zastonji, plača.

Zglasite se v sobi 335 od 9 do

5, E. 12. St. pri Euclidu, vhod za služabništvo. (188)

MALI OGLASI

Stanovanje v najem

V najem se odda stanovanje 4 sob, zgoraj, zakonskemu paru srednje starosti. Zglasite se na 6719 Bonna Ave. (187)

Ako iščete

dobrega popravljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvo vrsto delo. Popravljamo

staré čevlje ter imamo polno

zalogu finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.

Precej daleč sem že od njega, a še ga slišim javkati in vzdihovati.

Mož jo hiti poduhavati.

"Veste, gospodinja prilije včasih malo čganja h kisu. Saj kisa samega ne more piti. Od tod ta duh."

"Ne lažite tako debelo! ... Ničesar vam ne dam. Takoj zaprete."

"Bog ve, da ne, gospod, Bog ve. Kako bi zapisil, ko pa tako ničesar nimam."

Precej daleč sem že od njega, a še ga slišim javkati in vzdihovati.

Eno pa sem spoznal ob tem srečanju: Mož ni tako neumen, kakor se dela.

Zglasite se

Palomita

Zgodovinski roman

Nadvojvoda ga je poslušal ves vzhicien, srečen in zamaknjen; pa tudi Karlotino obličeje je vse žarelo v ognju brezmejne radosti, globoke vere in silnega ponosa. Izpolnjevala se je pri tej priliki obema njuna globoka in že dolgo časa skrbno gojena, dasi zaradi okoliščin zunanjemu svetu skrbno prikrivana srčna želja, da se bo nekdaj svetila i nad njihovimi senci bliščeca vladarska kronska.

Ko je mehiški odpoljanik dokončal svoj ognjevit in pomembni govor, je zavladala v dvorani za trenutek svečana in globoka tišina; kmalu nato pa se dvigne nadvojvoda Maksimilijan sam prožno s svojega prestola ter odgovori mehiškim selom v njihovi lastni materinščini, v sladko donečem španskem jeziku nekako tako-le:

"Pazljiv pregled pridružnih listin, ki ste mi jih izvolili do neni na ogled, mi vzbuja zupanje, da je bila tako zares potrjena izbera mehiških plemenitašev, ki so vas poslali pred nedavnim prvič semkaj v Miramar, od ogromne večine vaših sorokov in da se sedaj resnično lahko smatram s popolnim pravom kot izvoljene mehiške naroda. S tem je torej izpolnjen prvi in glavni pogoj, ki sem vam ga bil tedaj stavljal v svojem odgovoru na vaše prvo poizvedovanje."

V svojem dokaj obširnem odgovoru nato tudi omenja izpolnitev različnih drugih pogojev, pred vsem privolitev svojega brata, avstrijskega cesarja, v spremem ponujene mu krome, obljubo francoskega vladarja glede vsestranske pomoči in njegovo najboljšo voljo nepretrganega sodelovanja za naprej; sklicuje se na slavno prešlost svoje habsburške rodovitve, ki je vpostavila že pred več kakor tri sto leti katoliško monarhijo na svojih tleh; obljubuje vpeljavno miru in reda pod zaščito modrih in pravičnih, za vse enakih zakonov; se zavezuje ščititi neustrašno neodvisnost in popolno svobodo dežele; obenem omenja tudi namera-

vani obisk pri papežu pred svojim odhodom v novo domovino, da si izprosi od njega blagoslov za tako važno svoje podjetje; navsezadnje, ves prevezet od svečanosti trenutka, zaključi svoj govor s temi pomembnimi in slovensnimi besedami:

"Tako mi je torej sedaj mogoče izpolniti svečano obljubo,

ki sem vam jo dal pred šestimi meseci le pogojno, in proglasiti slovesno, kakor sedaj proglašam, da sprejemam s pomočjo Vsemogočnega iz rok mehiškega naroda vladarsko krono, ki mi jo ta ponuja."

Ob teh poslednjih besedah so se vidno zdrznili vsi, ki so stali naokoli, senior Gutierrez de Es-

trada pa se ni mogel premagati, da bi ne povzel hitro zopet bisede, ves žareč sreče in neizmernega veselja:

"Sire, z brezmejno ginjenostjo in nepopisno radostjo sprejemamo v imenu vsega mehiškega naroda svečani 'Da!', ki ga je ravnokar izustilo Vaše Veličanstvo. Ta popolni in brezgogni sprejem, ki smo ga pričakovali tako silno, že le takto vroče, pa smatramo samo za nekak uvod v igro, ki bo končno rešila Mehiko, našo vročo ljubljeno domovino, z božjo pomočjo nadaljnih nezgod, jo prerodila znova in pripravila k boljšemu in srečnejšemu življenju, k novim, do sedaj nemoznim veličinam. In takrat bodo prepevali naši sinovi in njih potomci v radosti zahvalo nebu za to čudežno rešitev! Ne preostaja pa, sire, nič drugega kakor samo še to, da izpolnimo zadnjo dolžnost in da položimo pred Vaše noge znak neizmerne ljubezni cele Mehike do Vas, njenega hvaležnega priznanja in nad vse globoke vdnosti."

Približal se je cesarju k nogam, pokleplnil predenj in se mu globoko priklonil; nato ga je prikel narahlo za desnico, ponovno vstal, privzgnil njegovo roko, obenem pa izpregvoril počasi in razločno te besede po starem španskem običaju: "Dios salve a Su Majestad Maximiliano Primero, Emperador de Mexico!" — nakar je ponovil vsakdo od naših Mehicanov z enako slovensnostenje: "Bog živi Njegovo Veličanstvo Maksimilijan Prvega, cesarja Mehike!"

Isti obred se je potem ponovil tudi s Karloto, ki je bila proglašena za mehiško cesarico sredi burnega vzlikanja in grmečega ploskanja navdušenih prisostvovalec.

Tedaj so se odpirala stranska vrata v dvorano, kjer se je pojavila stara in častitljiva postava lakromskega opata Jurija Račića, miramskega kaplana, v svečanostni obredni opravi ter v spremstvu štirih drugih višjih cerkevnih dostenjanstvenikov, katerih eden, Mehican dr. Ignacio Montes de Oca, je nosil knjigo svetega pisma v svojih rokah.

Počasi se je premikal njihov sprevod proti odrui, ko pa so se končno vstavili pred Maksimilijanom, je stopil ta korak naprej, položil spoštljivo svojo desno roko na odprto sveto pismo ter izrekel z odločnim glasom nastopno prisočenje:

"Jaz, Ferdinand Maksimilijan, cesar mehiški, prisegam pred Bogom in pri svetih evangelijsih, da bom skrbel z vsemi sredstvi, ki jih bom imel na razpolago, za blaginjo in prebit dežele, da bom branil nje-

no neodvisnost in drugače čuvati celotnost njenega ozemlja. Tako mi Bog pomagaj!"

Dočim sta rasli živahnost in veselo razpoloženje vseh navzočih že od početka obredov vedno bolj in bolj, je pa prikelo njih navdušenje v tem trenutku do vrhunca. Glušči klici: "Slava! Slava! Živel cesar! Pozdravljeni nam cesarca!" so odmevali burno in neprestan po obširni dvorani ter se izlivali skozi njena visoka odprtia okna vse tja dol to si sočiglavne množice, ki se je gnetla tesno zunaj tam pred gra-

dom.

Na prapornem drogu vrh grajskega stolpa je zaplatala medtem veselo in ponosno rdeče-belo-zeleno mehiško narodna zastava s cesarskim orlam ob mogočnem bronastem grmenju enaindvajsetih topovskih strelov raz avstrijsko bojno ladjo Belono, zasidran v miramskih vodah, katerim so takoj nato odgovorili francoski pomorski s krovu svoje lastne bojne ladje Themis kakor tudi avstrijski topničarji s svojimi prikritimi utrdi nad tržaškim zalivom.

Po končanih zaprisežnih obredih so se podali vsi navzoči v lično grajsko kapelicu, kjer je bral monsignor Račič veliko mašo in pel zahvalni Te deum. Ko je bila opravljena božja služba, pa je spremil opat skupno z ostalimi svečeniki cesarja in cesarico zopet nazaj v veliki salon, kjer je sprejel Maksimilijan službeno prisego svojih prvih ravnokar imenovanih višjih vladnih uradnikov: seniorja Joaquina Velasqueza de Leon, ki ga je bil izbran za notranjega ministra, seniorja Angela Iglesiasa, določenega kabinetnega tajnikom, ter generala Wolla, imenovanega svojim glavnim adjutantom.

Popoldne istega dne je tudi podpisal Maksimilijan svoje prve cesarske odloke, razne vladne pogodbe in razglase, izbral izmed navzočih mehiških odpolancev svoje diplomatske zastopnike na vseh vanježih evropskih dvorih kakor tudi določil mehiškega generala Juana N. Almonta svojim osebnim namestnikom s polno močjo do časa svojega lastnega prihoda v Mehiko. —

Svečani dogodi dneva so se imeli zaključiti zvečer z veliko slavnostno pojedino, kjer naj bi se po sijajni in razkošni gosti pozabavali vsi odlični povabljeni gostje, ki so prisostvo-

vali čez dan dolgotrajnim in utrudljivim obredom, nekoliko bolj prosti in neprisiljeno ob krasni godbi, lepem petju kar kar tudi veselom plesu, ki je imel slediti prireditvi.

Hirost dogodgov, nagla izpremembra položaja ter silni duševni napori zadnjih dni pa so delali Maks na uničili od-

pornost njegovega duha in telesa tako, da ni bil nikakor zmožen prevzeti nase še to no vreme in načelovati, kakor bi se spodobil, tudi večernemu slavju.

Prejšnji dan ga je bil namreč obiskal, četudi le za nekaj ur, njegov najstarejši brat cesar Franc Jožef I., ki se je bil pripeljal s svojima bratoma nadvojvodoma Karлом Ludvikom ter Ludvikom Viktorjem s posebnim vlakom iz Dunaja. Vkljub vsakvrstnem prizadevanjem in naporom tako s strani Maksimilijana in njegove

soproge Karlote kakor tudi s strani njegovih staršev, bratov, francoskega cesarja Napoleona in raznih drugih visokih in vplivnih krogov je ostalo vprašanje Maksove odpovedi do pravicam do avstrijskega prestola in rodbinskih dedičin še vedno nerešeno, še vedno na isti mrtvi točki, kjer je bilo pred šestimi meseci ob času njegovega pogojnega sprejema tedaj mu ponujene mehiške krone.

Razgovor, ki sta ga imela brata v knjižnici med štirimi očmi, je moral biti vse kaj prej kot bratski ali ljubezni. Avstrijski in pa francoski pomorski častiki, ki so opravljali tisti dan službo na svojih ladjah, zasidranih pred Miramarom, so imeli priliko opazovati, kako se je dvignil Maks večkrat naglo in ljuto s svojega prostora, mahal razburjeno z rokami okrog sebe, korakal urno in tr-

do po sobi gor in dol, končno

hitro odprl vrata, jih zopet je

zavolnil za seboj ter zdijo

gajiva kakor po navadi,

vala noči resnično na

vilnimi, verno vdanimi ji

ževalci in enako zvestimi

čudujočimi jo prijeti

raz svoje častno mesto o

pa z vsem najboljšim

obloženi mizi. Na levi

dvoril ročno in vladno

Frossard, izredni pos

francoskega cesarja, a m

ni pa sam beneški patr

(Dalje prihodnjie)

In Loyal Support
of our fighting men
pledged ourselves to never
let down our heads
every American to bear
the burden and
face the danger
in the cause of
Truth and Freedom
and to support
our men in
the field and
our women at
home.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE NEPOZABNE IN ŠE VIVE
NO OBJOKOVANE DOBRE MAMICE, TAŠČE IN STARE
MAMICE

Julije Povše

rojena PETERLIN

ki je za vedno zapisnila svoje dobre oči 10. avgusta 1940

Kako pozabit to gomilo,
kjer blago vaše spi srce,
ki nam brezmejno vdano bilo
ves čas do zadnjega je dne?

Zaljuboči ostali:

ANICA, hči; PETER, zet.
IKO, vnuk.

Cleveland, O., 10. avgusta 1943.

NAZNANILÓ IN ZAHVALA

V globoki žalosti in potrege srca naznanjam
mo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je nemila smrt posegla v našo družino in nam
oduzela našega ljubljenega soproga in skrbnega
ocega

Pokojni je bil rojen 10. avgusta, 1880 v Krajnem brdu, fara Krašnja. Svoje trudne oči je zatisnil 5. julija, 1943 ter smo ga po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzetje položili k večnemu počitku 9. julija, 1943 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti Rev. Francis Baragi za obiske na domu in v bolnišnici in prav tako Rev. Joseph Čelesniku za opravljeni pogrebno sv. mašo in gantlje cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v zadnji počitki pokojnemu okrasili krsto s krasnimi venci ter vsem, ki ste darovali za slike maše, ki se bodo brale za mirni pokoj duše pokojnega.

Prav tako najlepša hvala vsem, ki ste prišli pokojnega kropiti, ste čuli in molili ob krsti in ki ste ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti. Prisrčna hvala članom društva Sreca Jezusovega, ki so prišli pokojnega kropiti in posebno pa hvala zvečjem krste, ki so ga spremili do groba in ga položili k večnemu pičku.

Hvala vsem in za vse, kar ste nam kaj dobre storili v tej najbolj žalostni uri v družini.

Hvala lepa pogrebnu zavodu Anton Grdin in Sinovi za vso naklonjenost in za izvrstno vodstvo pogreba. Prav tako najlepša hvala Joseph Žele in Sinovi pogrebnu zavodu za rabo njihove pogrebne kapele.

Najlepša hvala tudi vsem, ki ste dali svoje automobile brezplačno na razpolago ob priliki pogreba.

Ljubljeni soprog in skrbni oče, končalo se je Tvoje zemeljsko trpljenje. Odšel si v kraj večnega miru. Žalostni stojimo ob Tvojem srežem grobu in prosimo Vsemogočnega, naj Ti bo pravičen sodnik. Počivaj mirno do svidenja nad zvezdami.

Zaljuboči ostali:

FRANCES DEBELAK, soproga
LARRY, ki služi v armadi, sin; ANNA, por. Le-
posa, FRANCES in AMELIA, por. Schwartz,
hčere; brat FRANK in trije VNUKI.

Cleveland, Ohio, 10. avgusta, 1943.

Najstarejša slovenska podpora organizacija v Ameriki . . . Posluje že 50. leto

Članstvo 38,200 Premoženje \$5,000,00

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljšem in nadoljšnem podporni organizaciji,

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTA

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, rekonstrukcije in podobno.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 65. leta, ki so prijatelji in članice te močne in bogate katoliške podporne organizacije.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate do \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vod in sirot. Če se naredi obnova načinov, da se obrnute na uradnike in uradnice krajevnih držav.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vod in sirot. Če se naredi obnova načinov, da se obrnute na uradnike in uradnice krajevnih držav.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vod in sirot. Če se naredi obnova načinov, da se obrnute na uradnike in uradnice krajevnih držav.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vod in sirot. Če se naredi obnova načinov, da se obrnute na uradnike in uradnice krajevnih držav.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vod in sirot. Če se naredi obnova načinov, da se obrnute na uradnike in uradnice krajevnih držav